

Fast budget i plejeboliger er en fordel

Af Anders Schou

Et fast budget i plejeboliger skaber en mere enkel drift, end et budget som bygger på en funktionsvurdering af de ældre. Det faste budget skaber også et større incitament til at rehabilitere de ældre, viser erfaringer fra Plejeboligerne Vestervang i Århus.

Da Plejeboligerne Vestervang 42 og 44 åbnede i sommeren 2011, begyndte samtidig et projekt, der har fået konsekvenser for ple-

jeboligerne i hele midtbyen og resten af Århus. Et centralt element i Projekt Vestervang var at afprøve, hvordan plejeboligerne ville fungere med et fast budget. Resten af byens plejeboliger havde dengang såkaldte VIP-budgetter, hvor økonomien bygger på, at en visitation vurderer de ældres funktionsniveau og derudfra tildeler dem forskellige ydelser, som Sundhed og Omsorg så betaler plejeboligerne for at udføre.

- Plejeboligerne Vestervang fik en mere enkel arbejdsgang, forklarer områdechef Anette Poulsen.

Projektet betød, at Plejeboligerne Vestervang sparede de arbejdsprocesser, hvor beboeren bliver vurderet og får tildelt konkrete ydelser, der bliver beskrevet på en måde, så de kan afregnes, og som bliver meddelt den ældre i en formel afgørelse. Den proces skal så gentages, hver gang en ældre borgers funktionsniveau ændrer sig. Og afregningsprincippet betyder også en del kontrolarbejde.

- Det er nødvendigt at tjekke afregningerne, for det er ikke sikkert, at de er korrekte, fortæller Anette Poulsen.

Løbende vurderinger

I Projekt Vestervang vurderede personalet i stedet løbende, hvordan de ældres behov for hjælp udviklede sig og kunne umiddelbart ændre hjælpen, når det var nødvendigt eller fornuftigt. De ældre og deres pårørende kunne se en beskrivelse af hjælpen i den ældres såkaldte Hverdagsplan. Her var hjælpen beskrevet på en måde, så nyt personale og vikarer bedst muligt kunne se, hvilken hjælp den ældre havde brug for og ikke på en måde, så hjælpen lettest kunne afregnes.

Et andet element i Projekt Vestervang var en øget indsats for rehabilitering, så de ældre i højere grad kunne bevare eller ligefrem forbedre deres funktionsevne. Og der var en sammenhæng mellem den ændrede økonomimodel og rehabiliteringsindsatsen, mener områdechefen.

- Det faste budget giver et godt incitament til rehabilitering, fordi budgettet ikke bliver mindre, når borgerne bliver mere selvhjulpne, siger Anette Poulsen.

Succes på flere planer

I december 2012 kom en evaluering af Projekt Vestervang, som fastslog, at projektet på flere planer havde været en succes.

Økonomisk leverede plejeboligerne flotte resultater. I 2011 var udgifterne til pleje, praktisk hjælp samt den øgede træningsindsats lavere end en gennemsnitlig VIP-afregning for århusianske plejeboliger.

I 2012 fik byens øvrige plejeboliger skåret deres VIP-takster med omkring 8 %, og det ændrede forudsætningerne, da Plejeboligerne Vestervang ikke skulle spare tilsvarende. Alligevel var plejeboligerne også i 2012 billigst, når det gjaldt praktisk hjælp og pleje, men de ekstra tilførte ressourcer til træning betød, at Plejeboligerne Vestervang samlet set var dyrere dette år.

Evalueringen konkluderer, at det faste budget har været en succes for både beboerne, medarbejderne og teamlederen.

Beboerne har oplevet en større kontinuitet, fordi antallet af medarbejdere er konstant og ikke afhænger af beboernes funktionsniveau, og pårørende fortæller i fokusgrup-

peinterviews, hvordan det går hurtigt, når beboere skal have bevilget hjælp, som for eksempel træning eller hjælpemidler.

Medarbejderne vurderer, at den faste normering har gjort det muligt at arbejde meget målrettet med beboerne, og en af dem fortæller, at "der er meget kort fra tanke til handling".

Det faste budget giver også en enklere administration, fordi der ikke sker en egentlig tildeling af ydelser, og det har givet teamlederen mulighed for at øge fokus på faglighed.

Plejeboligerne Vestervang hører under Område Midtbyen og her er social- og sundhedsassistenternes tillidsrepræsentant Steen Carsten Jørgensen grundlæggende positiv overfor projektet.

- Sammenlignet med VIP-afregningen har det faste budget skabt et bedre overblik over ressourcerne, og det ser ud til at give mere personale til rådighed, siger han.

Steen Carsten Jørgensen kan dog godt være lidt bekymret for konsekvenserne, hvis for mange boliger står tomme i en plejeboligenhed. Det faste budget i Projekt Vestervang byggede på, at belægningsprocenten var 94, og hvis den steg fik plejeboligerne flere midler, mens de blev beskåret, hvis den faldt til under de 94 %.

- Vestervang havde ingen problemer med

udlejningen, men hvis den slags problemer opstår, så kan det føre til fyringer og problemer for den kontinuitet, som projektet ellers gerne skulle skabe, mener tillidsrepræsentanten.

Fortsat fast budget

I evalueringen var det et ønske fra teamleder, medarbejdere og pårørende, at Plejeboligerne Vestervang kunne fortsætte med et fast budget. Det er sket, og modellen har også i forskelligt omfang haft betydning for byens øvrige plejeboliger.

Alle plejeboliger i Område Midtbyen bliver nu drevet med et fast budget. Alle andre steder end på Vestervang sker der dog stadig en tildeling af ydelser, men den bliver ikke brugt til at afregne mellem de pågældende plejeboliger og Sundhed og Omsorg. Tildelingen bliver eksempelvis brugt til at afregne de økonomiske mellemværender mellem Århus Kommune og andre kommuner, som har borgere i århusianske plejeboliger.

Projekt Vestervang har også haft konsekvenser for byens øvrige plejeboliger, som nu alle har droppet at udarbejde formelle afgørelser til borgerne, selvom plejeboligerne fortsat kører med VIP-afregning.

